

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r344939291,JACOBSON-JEDLINA-Wojciech.html>
2023-03-21, 18:54

JACOBSON- JEDLINA Wojciech

Osoba

JACOBSON-JEDLINA Wojciech

Urodzony

1885

Zmarł

1961

Opis

lekarz, działacz niepodległościowy, organizator powstania w Gnieźnie, ppłk WP. Ur. 14 IV w Starogardzie w rodzinie lekarza Gorgoniusza i Pauliny z Königów. W gimnazjum starog. był członkiem TTZ, matura w 1905 r. Studiował medycynę w Monachium i Wrocławiu należąc do ZMP „Zet” i Bratniej Pomocy. W 1910 r. rozpoczął prywatną praktykę lekarską w P., a w II 1912 r. otrzymał tytuł doktora medycyny i chirurgii.

Jako chirurg ginekolog pracował w gnieźnieńskim szpitalu (1911-1914). Dwukrotnie w wojsku, w III 1913 r. awansowany na stopień ppor. lek. Od 1 I 1914 r. w 49 PP 8 BP z 4 DP, na froncie zachodnim (Mons, Ypres) i wschodnim (pod Łodzią, nad Bzurą i Rawką), gdzie 17 XII 1914 r. odniósł kontuzję. Potem lekarz oddziałów zapasowych, w VII 1917 r. awansowany na stopień porucznika. W XII 1918 r. skierowany do Gniezna na stanowisko

lek. garnizonu. W XII 1918 nawiązał kontakt z Komisariatem NRL, udając się do Gdańska. Do Gniezna przybył 30 XII 1918 r. biorąc udział w potyczce pod Zdziechową, tworząc potem, jako zastępca komendanta miasta oddziały ochotnicze, wspomagając ich działania na Kujawach i Froncie Północnym.

Był lekarzem garnizonu i 4 PSW. Dekretem Komisariatu NRL z 9 V 1919 r. mianowany został kpt. Kolejno był lekarzem 7 PSW, ranny na Froncie Litewsko-Białoruskim, następnie w DOGen. Poznań, w szpitalu wojskowym w Gnieźnie (21 IV-5 VIII 1920), na statku szpitalnym na Wiśle (16 VIII-17 IX 1920), w Departamencie Sanitarnym M.Spr.Wojsk. i w Szpitalu Okręgowym w Toruniu. 5 V 1922 r. zwolniony do rezerwy w stopniu mjr. Do 1939 r. mieszkał w Toruniu prowadząc praktykę lekarską w dziedzinie położnictwa i ginekologii. Był prezesem oddziału Związku Powstańców Wielkopolskich w Toruniu, członkiem Związku Oficerów Rezerwy i Związku Ziemi Zachodnich.

Napisał dwa tomy wspomnień (Z Armią Klucka na Paryż, T. 1934; Z ludem Wielkopolski przeciw zaborcom, T. 1936) oraz liczne artykuły na temat powstania wielkopolskiego. W kampanii wrześniowej 1939 r. był lekarzem batalionu ON w Armii Pomorze, zast. komendanta Szpitala Polowego nr 802/3, 19 IX-8 XI 1939 r. w niewoli niem., po czym zbiegł. Z synami przedostał się do Budapesztu a potem do Francji. Był komendantem izby chorych w obozie Coetquindan. W 1940 r. przedostał się do Anglii. 17 VII 1940 r. osadzony w obozie izolacyjnym Rothesey na wyspie Bute, gdzie był lekarzem. Na własną prośbę urlopowany (15 I 1942-21 VIII 1944), nast. w szpitalu wojsk. w Edynburgu. Po wojnie w szpitalu Royal Navy, w państwowej służbie zdrowia, a następnie prowadził praktykę prywatną. Czynny w Związku Polskich Ziemi Zachodnich w Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie 9 X 1961 r. i tam został pochowany. Odznaczony m.in. OVM V kl., KN, KW (dwukrotnie), Medalem za Ratowanie Ginących. Był dwukrotnie żonaty: z Lucyną Miecznikiewicz i Emilią Bojarską. Miał synów - Zbigniewa (1914) i Andrzeja (1919) i Wojciecha Krzysztofa (1929).

Bibliografia

J. Basiński, Jacobson-Jedlina Wojciech (1885-1961), (w:) Słownik biograficzny powstańców wielkopolskich 1918-1919, red. A. Czubiński, B. Polak, Poznań 2002, s. 130-131.

Autor wpisu

Janusz Karwat